

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XXV. Salernitana Præcedentiæ. An præcedentia quæ ratione antiquitatis competit uni Monasterio alicujus Reliigionis, competat etiam aliis ejusdem Religionis Monasteriis modernioribus adversus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

nonicos fuisse, & esse veros Canonicos Regulares declaramus, & per *Julium II. Constitut. 30. §. 5. ibi: Nos eos ut existentes veros, & indubitatos Canonicos Regulares, &c.* Unde qualitas Canonialis resolvari non dicitur ex fictione privilegiativa, sed ex veritate sic affecta per Papam, quem non ad partis narrativam, sed assertivè & motu proprio loquentem, de mendacio & redarguere non conceditur *ad tex. in cap. ex parte de rescriptis. si. Papa, §. si autem de privil. in 6. Clement. 1. de probat. ubi scribentes, de quibus Gabr. de probat. concl. 2. num. 4. Merlin. decis. 838. numer. 1. ad den. ad Gregor. dec. 239. n. 10. & ad Burt. decis. 621. n. 17. & seq. plenè Rota in Bononiens. Archiepiscopatus 23. Martii 1648. coram Corrado decis. 168. par. 10. rec. ubi bene distinguitur in materia iurispatronatus, an verba Papæ concepta sint per modum privilegii, ac fictionis, & similitudinis, seu æquiparationis, Vel potius per viam declarationis, seu positivæ assertionis præexistentis veritatis, quia nempe in primo casu Papa concedendo iurispatronatus ex privilegio, licet per amplissimas clausulas decernat, ut illud habendum sit, ac si ex vera fundatione, & dotatione, vel alia causa onerosa, adhuc tamen dicitur ex gratia, quia per quamcumque verborum & clausularum amplitudinem non definit esse ex privilegio, atque dicitur ex fundatione & dotatione per fictionem seu æquiparationem, non autem per veritatem; Secus autem in secundo, quod Papa se ostendens informatum de iis quæ facti sunt, positivè asserat illud iurispatronatus competere ob Ecclesiæ fundationem, vel dotationem à patronis factam, Et sic non per viam concessionis novi juris, sed per viam authenticationis, & attestationis rei de præterito, ac præexistentis veritatis.*

Multò magis ubi non agitur de iis, in quibus utpotè in factu consentientibus Papa decipi potuit, seu per diversam facti veritatem comprobatam convinci de errore, seu quod ita fictè, ad faciendum magis amplum & tutum privilegium huiusmodi cautelam adhibere voluerit, sed de consentientibus in iure, seu de iis quorum veritas & subsistentia ab ipso asserente pendet, cum ad Papam pertineat decernere vel declare distinctionem ordinum Ecclesiasticorum, seu etiam eorum naturam commutare, faciendo clericos, vel Canonicos illos, qui prius tales non essent, Idèdque fortius ejus assertivæ deferendum esse dicebam circa ea, super quibus disponere potest, ut constat apud eisdem superius allegatos; Et conferunt quæ habemus de referente nullam faciente probationem sine relato, quia si agitur de actu, cujus perfectio pendeat à potestate referentis, adhuc sine relato probat & sufficit, quoties tamen non constet relationem habitam fuisse in ordine ad voluntatem modificandam, & cum animo non faciendi actum, nisi quatenus in relato contineatur, & ad ejus limites.

Verùm & si præmissa in puncto juris, ad veritatem etiam reflectendo, aliquam soliditatem habere videntur, Adhuc tamen mihi non levem inferebat difficultatem adeò longæva observantia, eo magis attendenda, ex quo de tempore prædictæ aliæ antiquæ controversiæ cum Canonicis Lateranensibus, adhuc isti in eodem statu existebant prout hodie existunt, dum tunc jam prodierant dictæ Apostolicæ Constitutiones declarantes eos Canonicos Regulares ut supra, Et nihilominus, in eadem Urbe existentes, atque de dicta favorabili resolutione cum subsequuta observantia omninò verisimiliter informati, per sæculum acquieverunt, signum clarum quod se inter Monachorum potius quam clericorum ordinem agnoverunt, ita ut observantia prædicta capienda non esset tanquam inductiva novi juris, seu destructiva illius præ-

rogativæ, quæ aliàs ratione ordinis clericalis de jure compereret supra ordinem monachalem (cum tunc urgens ac solidum videretur supra insinuatum fundamentum, quod huiusmodi consuetudo utpotè præjudicialis universo ordini clericali & deturpativa Ecclesiasticæ simetriæ pro corruptela potius habenda esset) sed tanquam declarativa, seu interpretativa illius veritatis, quæ aliàs dubia esset, ut scilicet ita Canonici in sola nuncupatione seu privilegio nuncupati, Monachos potius se declaraverint, atque in ista hierarchia constitutos esse se agnoverint; Accedente præsertim qualitate habitus Monachis potius, quam clericis cõgri, tam ratione scapularis supra rochetum delati, qui Monachorum proprius videtur, quam etiam ratione cappæ in quadam forma, quæ cucullæ potius species esset; Licet enim in ordine ad scapularum, considerarem illum dici posse quamdam speciem signi distinguentis unos Canonicos Regulares ab aliis, eo modo quo videmus in Canonicis sæcularibus diversarum Ecclesiarum ejusdem Civitatis, quod uni insignia ab aliis omninò diversa deferunt, Attamen uni etiam cappæ, magnam inferebat difficultatem, accedente præsertim longæva observantia cum discretiva aliorum Canonicorum, ut supra, Unde concludebam, majorem esse timorem quam spem quoad causæ exitum, qui fuit ut contineretur in ultimo statu.

SALERNITANA PRÆCEDENTIÆ.

PRO

PP. MINORIBUS STRICTIORIS
Observantiæ vulgò Reformatis,

CUM

PP. SANCTI AUGUSTINI,
& pluribus aliis Religiosis ejusdem
Civitatis.

Causa decisus per Sacram Congregationem Rituum pro PP. Minoribus.

An præcedentia quæ ratione antiquitatis competit uni Monasterio alicujus Religionis, competat etiam aliis ejusdem Religionis Monasteriis modernioribus adversus aliàs Religiones, quæ medio tempore inter unum, & alterum eorum Monasteria in loco fundarunt.

SUMMARIUM

- 1 **F**Acti series.
- 2 In materia præcedentia attendenda est antiquitas fundationis Conventus.
- 3 Ubi ejusdem Religionis plures Conventus sunt in eodem loco, omnes sub una Cruce Conventus antiquioris incedere debent.
- 4 Quid si Religiosi Conventus modernioris interviuant in functione sine illis Conventibus antiquioribus, quem locum occupent.

5 Fin.

- 5 *Fundatio unius Monasterii suffragatur universa Religioni in eo loco.*
 6 *Observantia in his materiis satis attendenda, quamvis in aliquibus adverteatur Constitutione Gregorii XIII.*
 7 *Quid ubi Religiosi diversorum Conventuum habent diversum institutum.*
 8 *An observantes & Reformati constituant duas Religiones vel unam tantum, & quando Reformati distinguantur à Religione antiqua & matrice.*

DISC. XXV.

IN Civitate Salerni, ab antiquo fundatus fuit Conventus Minorum Observantium sub titulo S. Nicolai, moderno autem tempore, alter eorumdem Minorum strictioris observantiae sub titulo S. Laurentii: Inter unam verò & alteram fundationem, plures diversarum Religionum Conventus in eadem Civitate fundati sunt; Cum autem ad præscriptum Constitutionis Gregor. XIII. pro dirimendis et controversis, quæ vel ratione antiquitatis instituti, vel ex privilegiis vertebantur super præcedentibus, statutum esset, atque per plura Sacra Rituum Congregationis decreta firmatum, attendi debere antiquitatem fundationis Monasterii in loco, Nec non per eisdem Sacra Congregationis decreta statutum esse, quod pluribus eisdem Religionis Conventibus in loco existentibus, sub unica tantum Cruce omnes uniti incedere deberent tanquam unum corpus sine distinctione Conventuum representantes; Idcirco incedentibus dictis Patribus Reformati S. Laurentii unitis cum PP. Observantibus sub Cruce antiquioris Conventus S. Nicolai, stante istius antiquitate, præcedentiam semper habuerunt absque controversia super alios Religiosos postmodum in Civitate receptos; Quia verò in funeribus seu exequiis, ac etiam in aliquibus particularibus solemnitatibus & processionibus devotionis gratia fieri solitis, & convocacione unius, vel alterius Conventus pendente à privatorum voluntate, frequenter dabat casus, quod in functione interessent soli Patres Reformati S. Laurentii cum propria Cruce, ob non convocacionem Patrum S. Nicolai; Hinc proinde orta fuit controversia usque ab anno 1629. inter istos ac dictos alios Religiosos præcedentes à Reformatis occupari non debere illum digniorem locum quem occupare solent, quando incedunt uniti cum PP. antiquioris Conventus, cum ita proprium Conventum representent cæteris moderniore, sed re delata ad dictam Sacram Congregationem Rituum, ista de anno prædicto censuit præcedentiam uniformiter debere dictis Patribus, sive incedant uniti, sive sint unius & non alterius Conventus, atque ita servatum fuit usque ad annum 1646. quando de novo dicti Patres S. Augustini & consortes eandem controversiam in dicta Congregatione instaurant.

Sed me pro PP. Reformati scribente, circa Initia Curia, quando adhuc, ut potè indeteminatus, munus Advocati formiter non susceperam, perlitum fuit in antiqua resolutione, de novo confirmata de anno 1648, & merito, dum *Constitutio 84. Gregorii XIII.* quæ in hac materia hodiè est norma, non concedit præcedentiam Monasteriis vel Conventibus particularibus, sed Ordinibus seu Religionibus, ut præcedant, voluit juxta antiquitatem receptionis in loco, ut li-

quet ex illis verbis, *Ille ordo qui prius Monasterium in loco habuerit precedat*, Et sic receptio unius Monasterii est causa ut universa Religio locum occupet, quamvis deinde plura alia Monasteria in eodem loco fundaret, quia pluralitas Monasteriorum non tollit unitatem corporis, quod unicum dicitur ex omnibus Religiosis ejusdem instituti constitutum, quamvis stante eorum excrecentia, sive ob populi communitatem, in pluribus domibus seu Conventibus vivere, Atque ita generaliter per eandem Sacram Congregationem determinatum fuit de anno 1617. ut scilicet antiquitas primi Monasterii toti Religioni suffragetur etiam pro aliis postea ædificandis, dum præsertim omnes sub unica Cruce tanquam unum corpus representantes incedunt, quia præcedentia dicitur acquisita Ordini non loco ut apud *Barbos de jure Eccles. lib. 1. c. 43. n. 192.*

Atque ita etiam declaratum fuit in Urbe, in qua plura ejusdem Religionis Monasteria diversis temporibus fundata existunt, talisque est observantia, qualem attendendam esse quamvis in aliquo adversaretur dictæ Constitutioni Gregorii, firmatum fuit ex ejusdem Congregationis decreto de anno 1593. approbato per *Clementem VIII.* & relato per *Quarant. in summa Bullar. verbo præcedentia, Campanil. in divers. jur. can. rubr. 12. cap. 12. numer. 121. Barbos. de Episcopo alleg. 78. nu. 35. Lezana in summa verbo Præcedentia in princ. & alios de materia tractantes.*

Pro altera parte scribentes, ad ostendendum istos PP. quando soli incedant, in loco suæ receptionis incedere debere, respondebant dictam omnium præcedentiam referre à prerogativa antiquioris Conventus, cum quo accessorie alii uniti incedunt, Secus autem ubi solus proprius Conventus representatur, & potissime ubi inter unius vel alterius Conventus Religiosos aliqua Instituti diversitas considerari potest, unde re orquendo motivum observantia, illam deducebant in contrarium respectu Reformatorum Ordinis S. Augustini, seu B. Mariæ de monte Carmelo, Camaldulensium, & aliorum, quia incedunt in proprio loco, neque potiuntur prerogativa antiquæ Religionis, nisi quatenus sub ejus Cruce, ad uniti tanquam constituentes unum corpus incederent, Hinc proinde dicebant idem servandum esse in præsentia, dum Religiosi istius modernioris Conventus sunt Reformati strictiorem observantiam profitentes, cui non ita subjacent Religiosi Conventus antiquioris, ita ut non omnino diceretur unicus Ordo idque apud aliquos impressionem faciebat.

Verum nimis leve mihi videbatur objectum, quod etiam eventus declaravit, quoniam ex hujus Religionis Constitutionibus, ac etiam ex Decretis Apostolicis, dicitur omnino unica Religio, nullam continens diversitatem, inter professores observantia strictioris qui *Reformati* vulgo nuncupantur, & alios qui illam non adeò strictam profitentes vulgò nuncupantur *de familia*, quia hæc est quedam discretio nominis, nullam inducens discretionem Religionis, dum omnes unicum habent Generalem & caput, in cuius electione, & qualis ac indefinita est omnium utriusque Instituti Professorum electio activa & passiva, solumque quoad Provinciales & alios inferiores ministros, aliqua discretio pro bono pacis, ac meliori regimine, cum expressa preservatione unitatis corporis moderno tempore introducta fuit, ac etiam quoad aliquam strictiorem vitæ normam considerabilem in ordine ad transitum, qui etiam sub cætera forma datur, ut in *Papen. & aliis sub tit. de Regularibus*, Quod non ita

Procedit in dictis aliarum Religionum Reformatis, corpus (seu ordinem merè distinctum ab antiqua Religione constituentibus) cum proprio capite sub titulo Generalis vel Vicarii, ad cuius activam & passivam electionem soli Reformati jus habent, absque mixtura antiquæ Religionis, cuius Generalis & caput nil agere habet, Vel in aliquibus aliquam mediatam ac fatis remotam præminentiam retinet. Undè in cessus separatus provenit ab ipsorum Reformatorum voluntaria separatione, quia etiam intervenientibus antiquæ Religionis professoribus, adhuc ipsi incedere volunt separati, ut respectu istius Religionis S. Francisci practicatur in Conventualibus, Capuccinis, & PP. tertii Ordinis Italiae, ut potè diversa corpora cum proprio & separato capite constituentibus. Quæ omnia in præsentem cessabant, Ideoque licet casualiter Religiosi unius Conventus in functionibus non intervenirent, hoc tamen non tollebat unitatem Ordinis, cui per fundationem primi Conventus locus dignior quæ situs fuit, Si enim ex 24. Canonis Capitulum constituentibus, duo tantum intervenirent pro peragendis functionibus Capitularibus, ex quo alii, vel essent impediti, vel intervenire nollent, eorum jus Capituli esse dicitur in illis duobus, dummodo non adsit aliud corpus Capituli, ut in *Casar augustana sub rit. de Canonis, & in Ampurien. præcedentia ut eod. tit. disc. 17. cum similibus*, Ac etiam quia fatis incongruè esset, ut una & eadem Religio, modò unum, & modò alterum minus dignum locum occuparet, ideoque iusta fuit resolutio.

BAREN. THRONI
S E U
BALDACCHINI
P R O
P R I N C I P E A Q U Æ V I V Æ
C U M
P R O M O T O R E F I S C A L I B A R E N .

*Casus disputatus in Sac. Congregatione Rituum,
& resolutus ut infra.*

An feudatariis, & Baronibus habentibus titulum seu dignitatem, liceat in suorum feudorum Ecclesiis habere Thronum elatum, seu baldacchinum; Et an ea quæ in jure sive ex caremoniali disponunt de præminentia Ducum, Marchionum, & Comitum, conveniant hujusmodi Baronibus dictos respectivè titulos habentibus.

S Y M M A R I U M

- 1 **F** Acti series.
- 2 **R** Resolutio Sac. Congregationis.
- 3 **D** Divisio inspectionis.
- 4 **D** De rationibus dictæ resolutionis Sac. Congregationis.
- 5 **J** Iustè non autem spoliativè possidet ex facto Judicis.

- 6 **F** Fallit, & quando etiam factum Judicis dicatur spoliativum.
- 7 **Q** Quando intret regula super spoli vel attentatorum purgatione ante omnia.
- 8 **Q** Quando adificatum non obstante nunciacione novi operis sit demolendum.
- 9 **Q** Qui non habet potestatem concedendi, habet tamen jurisdictionem declarandi illius rei competentiam.
- 10 **A**n Episcopus sit principaliter interessatus in hujusmodi præminentia, & quando.
- 11 **S**ufficit citare principaliter interessatum.
- 12 **Q**uomodo Episcopus dicatur habere interesse in omnibus causis Ecclesiarum Diocesis.
- 13 **S**ervitus dicitur alienatio cadens sub extrava. ambrosio.
- 14 **Q**uod præminentia delata Ducibus, & Marchionibus non debeantur feudatariis inferioribus habentibus eam dignitatem.
- 15 **P**rinicipi debetur Thronus elatus in Ecclesia.
- 16 **A**n Principe absente erigi etiam possit Thronus cum sede vacua.
- 17 **Q**uis propriè dicatur Princeps.
- 18 **B**arones & feudatarii inferiores licet habeant dignitatem, hac non dicitur vera sed abusiva.
- 19 **D**e individuitate feudorum dignitatis.
- 20 **D**ispositio in caremoniali de Ducibus & Marchionibus, de quibus intelligantur.
- 21 **D**e statu & consuetudine provincie Baren. in materia baldacchini Baronum.
- 22 **P**raeminentia quaesita feudo, transeunt in successorem.
- 23 **D**eclaratur conclusio, de qua n. 4. & an adsit positiva assistentia juris.
- 24 **D**e praxi inter Papam & Imperatorem.
- 25 **D**e moribus Italia circa minorem Episcoporum existimationem & auctoritatem.
- 26 **D**antur exempla & comparationes pro sustinenda in hodiernis titulis hac præminentia.

DISC. XXVI.

Oppida Aquævivæ & Joviæ diocesis Baren. de antiquo domino Ducum Adriæ, usque ab antiquo ecclesiarum saeculo ad instantiam creditorum, juxta morem regionis, fuerunt sub diuturno sequestro usque ad annum 1614. in quo de ordine Sac. Consilii emptæ fuerunt sub hasta per Paridem Pinellum, ob cuius ad factis breve tempus defectum, in idem sequestro redierunt, sub quo ob magnas discussiones habitas in creditorum concursu, de quo habetur actum in *Neapolitana Concursus sub rit. de feudis disc. 106.* Intererunt usque ad annum 1665. in quo emptæ fuerunt per Marchionem Carolum de Mari, qui obtento etiam super dicto Oppido Aquævivæ titulo seu dignitate Principis, audita fama & traditione, quod in ejusdem Oppidi antiqua Collegiata seu majori Ecclesia, hoc intermedio sequestri tempore ad meliorem recentemque structuram redacta, Duces Adriæ antiqui Domini, Thronum elatum seu baldacchinum erectum habent, Agnita etiam ferè generali consuetudine Titulorum hujus provincie habendi hujusmodi præminentiam etiam in ipsis Ecclesiis Cathedralibus ut infra; Hinc proinde sede Metropolitana vacante, cum dictæ Collegiata Archipresbyter (quamvis sub lite) esse in possessione cujusdam jurisdictionis ordinariæ & cumula-